

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **xxxx**

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.4.2016, č.j. 107/510/16 – Nš, 3923/ENV/16, spisová značka: 1 O 1/16,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2016, č. j. 107/510/16-Nš 3923/ENV/15, sp. zn. 1 O 1/16, (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu České Budějovice, (dále jen „*ČIŽP*“) č. j. ČIŽP/42/OOV/SR 002/1417589.011/15/CLB, jímž byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 59 584 Kč dle ust. § 125 odst. 4 zák. č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění tehdejších předpisů (dále jen „*vodní zákon*“) za to, že v období od 1. 1. 2014 do 31. 10. 2014 odebírala povrchové vody z nádrží na povrchovou vodu umístěných na pozemcích xxxx, bez platného povolení k nakládání s povrchovými vodami.

[2] Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve shrnul průběh řízení před správním orgánem prvního stupně a skutková zjištění, k nimž ČIŽP jako správní orgán

prvého stupně dospěla a dále se zabýval odvolacími námitkami žalobkyně. Nejprve se žalovaný zabýval procesní námitkou, podle níž nelze postup ČIŽP považovat za pouhé upřesnění předmětu řízení či změnu popisu skutku, ale jedná se zde o zásadní rozšíření předmětu řízení s negativními důsledky, které z toho vyplývají pro žalobkyni. Žalovaný se s tímto názorem žalobkyně neztotožnil, neboť správní řízení bylo zahájeno ve věci uložení pokuty za správní delikt dle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona, dle něhož se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami. Prvoinstanční správní orgán nejprve spatřoval naplnění skutkové podstaty správního deliktu v nedovoleném odběru podzemních vod, posléze v odvolacím řízení odvolací orgán rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a uložil mu, aby zjistil, zda byly nedovoleně odebírány vody podzemní či povrchové, případně v jakém poměru. Následně prvostupňový orgán upřesnil předmět správního řízení tak, že žalobkyně neoprávněně odebírala vody povrchové. Odvolací orgán neshledal žádné důvody, pro které by žalobkyně měla být postupem ČIŽP krácena na svých právech, když jí bylo zřejmé, o čem se bude řízení vést, byla jí dána možnost se k tomu vyjádřit a uplatnit svá práva. Totožnost skutku byla zachována, pouze v průběhu řízení bylo upřesněno, že správní delikt je spatřován v nedovoleném odběru vod povrchových namísto vod podzemních.

[3] K dalším námitkám žalobkyně týkajícím se nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů a neseznámení se žalobkyně se závěry z kontroly provedené dne 15. 6. 2015 odvolací orgán uvedl, že v protokolu ze dne 31. 10. 2014 je uvedeno, že objekty živočišné výroby jsou zásobeny podzemní vodou z vlastního zdroje – studny a vrtu situovaných cca 300 metrů od farmy, povolení k odběru nebylo předloženo. Žalobkyně se k tomuto vyjádřila tak, že studna, která je zdrojem vody pro objekt kravína, byla postavena již před rokem 1955 a voda z této studny byla nepřetržitě užívána pro zásobování kravína již Jednotným zemědělským družstvem Chrástany, Zemědělským družstvem Chrástany a Zemědělskými službami Dynín. Vzhledem k tomu byla žalobkyně v dobré víře, že povolení k nakládání s vodami bylo vydáno. Povolení k odběru vydáno nebylo, ČIŽP proto uložila žalobkyni sankci ve výši xxxx Kč za nedovolený odběr podzemních vod. Následně žalobkyně uvedla, že se na předmětném pozemku žádný zdroj podzemní vody nenachází a je zřejmé, že nemohla ani vzniknout povinnost disponovat s povolením k odběru z tohoto vodního zdroje. Žalobkyně dále uvedla, že na pozemku je umístěn pouze zemní vodojem, ze kterého je odebírána voda pro potřeby farmy. Uvedený vodojem je zásobován vodou z vodních zdrojů Chrástany, přičemž k pravdivosti tohoto tvrzení žalobkyně předložila písemnost Potvrzení o povolení čerpání a odebírání vody z obecních vodních zdrojů, kterou sama označila jako důkaz. Obsahem této písemnosti je pak potvrzení starosty obce Chrástany, podle něhož obec dne 2. 1. 2012 udělila žalobkyni souhlas s čerpáním a odebíráním vody z obecních vodních zdrojů. Souhlas k čerpání a odebírání vody byl vydán za účelem zásobovat vodou vodojem, z něhož je odebírána voda pro potřeby farmy Koloměřice u Chrástán. Jelikož sankce byla uložena za odběr podzemní vody, zrušil odvolací orgán napadené rozhodnutí a zavázal prvoinstanční orgán právním názorem, dle něhož měl v následném řízení prvostupňový orgán zkoumat, zda žalobkyně odebírala pro potřeby farmy vodu z podzemních zdrojů či povrchových. V dalším řízení ČIŽP vyzvala žalobkyni k doložení povolení k odběru podzemních nebo povrchových vod za kontrolované období, množství odebraných vod a doklady o dopravě dovážených povrchových vod do vodojemu. Žádné takové doklady žalobkyně nepředložila. ČIŽP proto vycházela z již učiněného tvrzení žalobkyně a sdělila

žalobkyni, že správního deliktu se měla dopustit nikoli odběrem podzemních vod, ale vod povrchových, a to z nádrží na povrchovou vodu umístěných na pozemku xxxx. K uvedenému žalobkyně uvedla, že předložené obecné potvrzení o povolení čerpání a odebírání vody z obecních a vodních zdrojů nelze považovat za prokázání skutečnosti, že v kontrolovaném období skutečně odebírala vody z nádrží na povrchovou vodu na uvedených pozemcích. Tyto zdroje povrchových vod žalobkyně nezná. Odvolací orgán k uvedenému uzavřel, že pokud žalobkyně poté, co jí byla nepravomocně uložena sankce za odběr podzemních vod, tvrdila, že pro potřeby farmy odebírala vodu ze zdrojů obce, a následně, kdy jí byla uložena sankce za odběr povrchové vody, nově argumentuje, že z jejího tvrzení nelze dovodit, že skutečně odebírala vodu z označených zdrojů obce, pak žalovaný dospěl ve shodě s prvostupňovým správním orgánem k závěru, že se jedná o účelové a nepodložené tvrzení. Žalobkyně neměřila množství odebíraných vod, proto je ČIŽP zjistila dle směrných čísel roční spotřeby vody, přičemž bylo naměřeno množství xxxx, které žalobkyně musela odebrat buď z vod podzemních, jak původně tvrdila a následně popřela, nebo z vod povrchových, jak tvrdila posléze (a znovu popřela). Žalobkyně nedoložila, že by odebírala vodu na základě smlouvy od jiného vlastníka, nedoložila ani žádné povolení k odběru vod platné pro kontrolované období. ČIŽP v navazujícím řízení sice nepostavila na jisto, zda žalobkyně odebírala vodu pouze povrchovou nebo částečně povrchovou a částečně podzemní, nicméně nejsou žádné pochybnosti o tom, že v souvislosti se svou podnikatelskou činností odebírala vodu pro napájení skotu bez povolení, přičemž pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu není určující, zda se jednalo o vody povrchové nebo podzemní. Výše pokuty je odvislá od sazby za každý odebraný m³ vody, přičemž sazba je diferencovaná právě od druhu nedovoleně odebraných vod. ČIŽP proto uložila žalobkyni sankci za nedovolený odběr povrchových vod, neboť za tento nepovolený odběr je nižší výpočtová sazba sankce (oproti vodám podzemním) a žalobkyně tak není krácena na svých právech.

[4] Žalovaný jako odvolací orgán dále shrnul, že je z hlediska objektivní odpovědnosti bezpředmětné, zda odebrané vody transportovala žalobkyně sama nebo prostřednictvím někoho jiného do vodojemu či jinam. Žalobkyně dále namítala, že nebyla seznámena s tím, že by z nádrží na povrchovou vodu obce měla odebírat povrchovou vodu, k čemuž žalovaný uvedl, že se jedná o nádrže obce Chrástany na povrchovou vodu a s tím, na jakých pozemcích se tyto nádrže nacházejí, byla seznámena v oznámení o upřesnění předmětu správního řízení, též protokol z kontroly ze dne 15. 6. 2015 u obce Chrástany byl zahrnut do podkladů, které tvoří spis a se kterými se mohla žalobkyně seznámit. Ke konkrétnímu označení nádrží pak žalovaný uvedl, že výrok rozhodnutí o správním deliktu sice musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, případně s uvedením jiných skutečností, kterých je třeba k tomu, aby nebyl zaměnitelný s jinými, nicméně není bezpodmínečně nutné přesně vymezit parcelní čísla pozemků, na kterých se nacházejí nádrže obce na povrchovou vodu.

[5] Žalobkyně v žalobě zrekapitulovala průběh správního řízení a dále namítala, že dle oznámení o nařízení ústního jednání spojeného s místním ohledáním dne 20. 10. 2015 byly předmětem ohledání vodní zdroje nacházející se na pozemku xxxx, tedy vodní zdroje odlišné než ty, které byly vymezeny v zahájení správního řízení a v původním rozhodnutí o věci samé. Změnu vymezení předmětu řízení z „odběru podzemní vody z vodního zdroje nacházejícího se na pozemku xxxx“ (přičemž předmětem ústního jednání a ohledání měly být vodní zdroje nacházející se na pozemku xxxx) žalobkyně nepovažuje pouze za upřesnění předmětu řízení či změnu popisu skutku, ale zásadní rozšíření

předmětu řízení, k čemuž odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541. Dostatečně jasné a přesné vymezení předmětu řízení ze strany ČIŽP je předpokladem pro to, aby žalobkyně mohla v plné míře uplatňovat svá práva. Rámec správního řízení byl oznámením o upřesnění předmětu řízení zjevně překročen a ČIŽP dále nevedla řízení o stejném skutku. Pokud ČIŽP hodlala ve správním řízení rozhodovat o dalším skutku (tj. odebírání povrchové vody bez povolení k nakládání s vodami na dalších pozemcích), který v oznámení o zahájení řízení ani v rozhodnutí ve věci samém uvedený nebyl, musela o tomto skutku zahájit další samostatné řízení. Nedostatečné skutkové zjištění nemůže být dodatečně zhojeno účelovým oznámením o upřesnění předmětu řízení. Žalobkyně dále namítala, že jako jediný důkaz toho, že by měla odebírat povrchové vody na pozemcích č. x, p. č. x a p. č. x, uvedla ČIŽP vyjádření starosty obce Chrástany, se kterým však nebyla seznámena, žalobkyně měla mít navíc možnost se vyjádřit ke způsobu zjištění tohoto důkazu, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Není možné postupovat tak, že žalovaný teprve v odůvodnění napadeného rozhodnutí sdělí, které důkazy byly provedeny a že byly zahrnuty do podkladů, které tvoří v dané věci spis, se kterým se žalobkyně měla možnost seznámit. Smyslem ust. § 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění tehdejších předpisů, (dále jen „s. ř.“) je umožnit žalobkyni, aby ve fázi před rozhodnutím mohla uplatnit své výhrady tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, toto však bylo žalobkyni upřeno. Tento nedostatek prvostupňového rozhodnutí neodstranil ani odvolací orgán, který se naopak s tímto postupem ztotožnil. Pokud by žalobkyni měla být uložena pokuta za jakýsi neoprávněný odběr vody z vodního zdroje, musela by ČIŽP prokázat, že byla voda z takového vodního zdroje skutečně odebrána a postavit najisto, o jaký vodní zdroj se jedná, tedy identifikovat pozemek, na kterém se vodní zdroj nachází.

[6] Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby byla žaloba zamítnuta, přičemž odkázal na své závěry uvedené v napadeném rozhodnutí. K námitce žalobkyně, že jako jediný důkaz o jejím odběru povrchových vod z nádrží na povrchovou vodu v řízení sloužilo vyjádření starosty obce, s jehož obsahem nebyla seznámena a nemohla tak uplatnit svá práva, v důsledku čehož žalovaný nemohl přesně a úplně zjistit skutečný stav věci, žalovaný uvedl, že v napadeném rozhodnutí popsal, na základě jakých zjištění učinila ČIŽP závěr o nepovoleném odběru vod. Žalobkyně nejprve uvedla, že odebírala vodu ze studny z roku 1955 v dobré víře, že je z ní odběr povolen, po uložení sankce za nedovolený odběr podzemních vod uvedla žalobkyně v odvolání, že jí není znám důvod, který vedl ČIŽP k závěru, že odebírala podzemní vody ze studny na pozemku čxxxx, a důvody odvolání postavila na tom, že na tomto pozemku se žádný zdroj podzemní vody nenachází, sama uvedla, že je zde pouze zemní vodojem, který zásobuje vodou z vodních zdrojů obce Chrástany, což doložila potvrzením starosty obce. Ačkoli starosta žalobkyni umožnil odebírat povrchovou vodu z nádrží v majetku obec, nezbavuje ji to povinnost mít k takovému odběru povrchových vod povolení vodoprávního úřadu. ČIŽP nařídila poté nové jednání spojené s místním šetřením, vyzvala žalobkyni k doložení potřebných dokladů a po jednání upřesnila předmět správního řízení. Po písemném vyjádření žalobkyně sepsaném v den ústního jednání ČIŽP upřesnila předmět správního řízení a vypsal v něm všechny podklady, které tvoří v dané věci spis a také žalobkyni upozornila na právo nahlížet do spisu a stanovila žalobkyni lhůtu 15denní lhůtu pro navrhování důkazů, činění návrhů a vyjádření se před vydáním rozhodnutí ve věci k pokladům řízení. K oznámení o upřesnění se žalobkyně vyjádřila dopisem ze dne 9. 12. 2015 a ČIŽP poté

vydala rozhodnutí ve věci. Žádné další podklady ČIŽP neopatřovala, žalobkyni byla dána možnost se před rozhodnutím vyjádřit a hájit svá práva.

[7] Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí.

[8] Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné, skutečnosti:

[9] ČIŽP provedla dne 31. 10. 2014 kontrolu týkající se plnění požadavků dle vodního zákona, v protokolu o kontrole se uvádí, že objekty živočišné výroby, BPS a sociální zázemí jsou zásobeny vodou z vlastního zdroje – studny a vrtu situovaných cca 300 metrů od farmy.

[10] Dne 12. 1. 2015 ČIŽP vydala oznámení o zahájení správního řízení za odběr podzemní vody z vodního zdroje nacházejícího se na pozemku xxxx, se žalobkyní jakožto fyzickou osobou podnikající, ve věci uložení pokuty dle § 125a odst. 5 vodního zákona za správní delikt dle ust. § 125a odst. 1 písm. b) téhož zákona, kterého se žalobkyně měla dopustit tím, že v rozporu s ust. § 8 odst. 1 písm. b) bod 1. vodního zákona odebírala podzemní vody v období od 1. 1. 2014 do 31. 10. 2014 (do dne uskutečnění vodoprávního dozoru) z vodního zdroje nacházejícího se na pozemku xxxx, a určeného pro zásobování objektu stáji bez platného povolení k nakládání s podzemními vodami.

[11] Dne 19. 2. 2015 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí o pokutě ve výši 104 272 Kč za správní delikt dle § 126a odst. 1 písm. b) vodního zákona, kterého se subjekt dopustil jednáním uvedeným výše v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 12. 1. 2015.

[12] Pro vadu doručování bylo žalobkyni znovu zasláno oznámení o zahájení správního řízení spojené s usnesením o lhůtě pro vyjádření se k zahájení řízení ze dne 21. 4. 2015. Součástí oznámení je seznam podkladů, které tvoří v dané věci spis a poučení dle § 38 o možnosti žalobkyně nahlížet do spisu.

[13] Žalobkyně se k věci vyjádřila dne 13. 5. 2015 mj. tak, že studna, která je zdrojem vody pro objekt kravína, byla postavena již před rokem 1955 a voda z této studny byla nepřetržitě užívána pro zásobování kravína již Jednotným družstvem Chrástany, Zemědělským družstvem Chrástany a Zemědělskými službami Dynín, vzhledem k tomu byla žalobkyně v dobré víře, že povolení k nakládání s vodami bylo vydáno a užívala studnu jako zdroj podzemní vody.

[14] Rozhodnutím ČIŽP č. j. ČIŽP/42/OOV/SR 01/1417589.007/15/CLB ze dne 26. 5. 2015 byla následně žalobkyni uložena pokuta ve výši 74 480 Kč za správní delikt dle § 125a odst. 5 vodního zákona s tím, že se dopustila výše uvedeného jednání, tedy že v období od 1. 1. 2014 do 31. 10. 2014 nakládala s podzemními vodami bez povolení, a to ze zdroje podzemní vody nacházející se na pozemku xxxx, určené pro zásobování objektů stáji.

[15] Žalobkyně podala proti rozhodnutí ČIŽP odvolání, v němž uvedla, že na předmětném pozemku xxxx, se žádný zdroj podzemní vody nenachází a nemohla jí tak ani vzniknout povinnost disponovat povolením k odběru podzemních vod z tohoto zdroje. Žalobkyně uvedla, že na tomto pozemku je umístěn pouze zemní vodojem, ze kterého je odebírána voda pro potřeby farmy Koloměřice u Chrástany, uvedený vodojem je zásobován vodou z vodních zdrojů obce Chrástany, k čemuž doložila Potvrzení o povolení čerpání a odebírání vody z obecních vodních zdrojů.

[16] Žalovaný rozhodnutím č. j. 782/510/15 – Nš 43173/ENV/15, sp. zn. 1 O 3/15 ze dne 16. 9. 2015 rozhodnutí ČIŽP zrušil a věc mu vrátil k novému projednání s tím, že je sporné, na jakém pozemku se nachází zdroj podzemních vod, a zda z něj byly podzemní vody čerpány a využívány pro potřeby zásobování živočišné výroby vodou.

[17] Dne 22. 9. 2015 ČIŽP odeslala žalobkyni oznámení o nařízení ústního jednání spojeného s místním ohledáním, které bylo nařízeno na 20. 10. 2015 v zemědělském areálu v obci Koloměřice. Ve zmíněném oznámení byly předmětem ohledání vodní zdroje nacházející se na pozemku xxxx.

[18] Dne 25. 11. 2015 starosta obce k dotazu ČIŽP označil jako parc. čísla pozemků, na nichž se nachází zdroje povrchové vody obce (nádrže) xxxx.

[19] Dne 25. 11. 2015 ČIŽP vydala oznámení o upřesnění předmětu správního řízení, ve kterém uvedla, že je nutno upřesnit skutek, pro který je správní řízení vedeno, když vedeného deliktu se žalobkyně měla dopustit nikoli tím, že jako fyzická osoba podnikající v zemědělství odebírala bez povolení k nakládání s vodami podzemní vody, jak je uvedeno v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. 4. 2015, ale tím, že v předmětném období bez povolení nakládala s vodami povrchové vody z nádrží na povrchovou vodu umístěných na pozemcích xxxx, a to pro zásobování 100 ks skotu ustájených v zemědělském objektu v obci Koloměřice, čímž porušila povinnost stanovenou v § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 vodního zákona. Součástí tohoto oznámení je rovněž seznam podkladů, které jsou součástí spisu společně s poučením žalobkyně dle ust. § 38 s. ř. Dne 25. 11. 2015 ČIŽP usnesením stanovila žalobkyni lhůtu 15 dní k vykonání jejího práva navrhopat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit se před rozhodnutím ve věci k podkladům řízení v této věci.

[20] ČIŽP následně dne 18. 12. 2015 vydala výše uvedené rozhodnutí č. j. ČIŽP/42/OOV/SR 02/1417589.011/15/CLB, proti tomuto rozhodnutí žalobkyně opětovně podala odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

[21] Podle ust. § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami.

[22] V prvním žalobním bodě žalobkyně namítala, že v průběhu řízení došlo ke změně vymezení předmětu řízení z odběru podzemní vody z vodního zdroje nacházejícího se na pozemku xxx, na odběr povrchové vody z nádrží na povrchovou vodu umístěných na pozemku xxxx (předmětem ústního jednání a místního ohledání měly být přitom vodní zdroje nacházející se na pozemku xxxx), přičemž se zde nejedná o pouhé upřesnění předmětu řízení nebo změnu popisu skutku, ale o zásadní a nepřípustné rozšíření předmětu řízení. Žalobkyně zde odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, dle něhož by nemělo dojít k rozšíření předmětu řízení nebo jeho zásadní změně, i přes upřesnění předmětu řízení musí být takovýto úkonem zachována totožnost skutku. Z citovaného rozsudku však zároveň vyplývá, že „je nutno vzít v potaz, že na samém počátku řízení není možné předmět zcela přesně vymezit. Předmět jakéhokoli zahajovaného řízení (a pro oznámení o zahájení správně-trestního řízení to platí zvláště) musí být identifikován dostatečně určitě tak, aby bylo účastníkovi řízení zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho práva se účinně v daném řízení hájit“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541).

[23] Dne 31. 10. 2014 provedl ČIŽP kontrolu, při níž bylo zjištěno, že v bývalém zemědělském objektu v obci Koloměřice sídlí mj. firma Koloměřice, M. Č., která se zabývá

živočišnou výrobou a provozuje bioplynovou stanici, přičemž objekty živočišné výroby, BPS a sociální zázemí jsou zásobeny podzemní vodou z vlastního zdroje – studny a vrtu situovaných cca 300 m od farmy. Studnu jako zdroj odebírané vody přitom zprvu označila sama žalobkyně (v podání ze dne 13. 5. 2015 s tím, že dosud nenalezla příslušné povolení vodoprávního úřadu). Jelikož žalobkyně příslušné povolení vodoprávního úřadu ani následně nepředložila, ČIŽP zahájila ve věci správní řízení a poté vydala rozhodnutí, kterým žalobkyni uložila pokutu ve výši xxxx za spáchaný správní delikt (neoprávněný odběr podzemních vod z vodního zdroje nacházejícího se na pozemku pxxxx). K odvolání žalobkyně žalovaný jakožto odvolací orgán toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil ČIŽP k novému projednání (rozhodnutí ze dne 16. 9. 2015, č. j. 782/510/15-Nš, 43173/ENV/15, sp. zn. 1O 3/15) s tím, že prvostupňový správní orgán musí nejprve zjistit, zda žalobkyně odebírala vodu pro potřeby farmy z vod podzemních či povrchových (případně v jakém poměru) a pokud odebírala vodu též nebo pouze z vod povrchových, zda byla držitelkou platného povolení vodoprávního úřadu. Dne 25. 11. 2015 pak ČIŽP oznámila žalobkyni upřesnění předmětu správního řízení, přičemž žalobkyně se měla dopustit deliktu nikoli tím, že odebírala bez povolení k nakládání s vodami podzemní vody, jak bylo uvedeno v oznámení o zahájení řízení, ale tím, že v předmětném období odebírala bez povolení k nakládání s vodami povrchové vody z nádrží na povrchovou vodu umístěných na xxxx a to pro zásobování 100 ks skotu ustájených v zemědělském objektu v obci Koloměřice (žalobkyně totiž v odvolání popřela, že by vodu odebírala z pozemku xxxx, kde se žádný zdroj podzemní vody nenachází, ale opět sama uvedla, že vodu odebírala ze zemního vodojemu nacházejícího se na tomto pozemku, který je zásobován vodou z vodních zdrojů obce Chrástany).

[24] V daném případě tak má soud za to, že nelze o nevědomosti žalobkyně o předmětu řízení a z toho vyplývající újmě na možnosti se v řízení účinně hájit dojit. Žalobkyni muselo být jasné, o čem bude řízení vedeno (a o čem se bude rozhodovat), byla jí rovněž dána možnost se k tomuto vyjádřit a uplatnit svá práva (v oznámení o zahájení řízení a rovněž i v oznámení o upřesnění předmětu správního řízení ze dne 25. 11. 2015 správní orgán prvního stupně uvádí, které podklady byly ve věci nashromážděny a tvoří v dané věci spis, rovněž obě oznámení obsahují poučení dle ust. § 38 s. ř. o možnosti žalobkyně do spisu nahlížet včetně uvedení místa a času nahlížení). Pokud jde o samotnou povahu oznámení o zahájení správního řízení, z výše citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu mimo jiné vyplývá také to, že je nutno vzít v potaz, že na samém počátku řízení není možné jeho předmět zcela přesně vymezit (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541), ze spisu žalovaného přitom jednoznačně vyplývá, že žalobkyni muselo být bez jakýchkoli pochybností známo, že se v řízení jedná o odběr vod, k němuž dochází v rámci jejího podnikání (napájení dobytka). Naopak správní orgán nemohl na počátku správního řízení jednoznačně určit, odkud žalobkyně vodu pro napájení dobytka odebírá (zejména pokud žalobkyně v průběhu řízení označovala různé zdroje odebíraných vod). Soud tak má ve shodě se žalovaným za to, že dodatečná identifikace pozemku, na němž se nachází vodní zdroj, z něhož žalobkyně odebírala vodu, v žádném případě nemění ani nerozšiřuje předmět správního řízení. Soud přitom neshledává změnu předmětu řízení či snad označení nového skutku ani v té skutečnosti, že prvostupňový orgán nejprve označil jako skutek, kterého se žalobkyně měla dopustit, nakládání s podzemními vodami a následně v upřesnění předmětu řízení nakládání s povrchovými vodami, neboť zjevně postupoval v souladu se zjištěními učiněnými v rámci řízení a rovněž v souladu s tvrzeními samotné žalobkyně, jež nejprve

uvedla jako zdroj odebírané vody studnu a následně uvedla, že k zásobování farmy užívá povrchové vody z nádrží na dešťovou vodu ve vlastnictví obce Chrášťany (a předložila potvrzení starosty obce o udělení souhlasu s čerpáním a odebíráním vody z obecních vodních zdrojů za účelem zásobovat vodojem, z něhož je odebírána voda pro potřeby farmy Koloměřice u Chrášťan). Starosta obce poté k dotazu ČIŽP zcela jednoznačně identifikoval parcelní čísla pozemků, na kterých se nacházejí „obecní vodní zdroje“ označené v povolení, které bylo obcí vydáno žalobkyni, pouze takovéto označení však v žádném případě nezakládá nový skutek, o němž by bylo nutno vést nové správní řízení, jak se domnívá žalobkyně.

[25] Žalobkyně dále namítala, že jako jediný důkaz toho, že měla odebírat povrchové vody na pozemcích xxxx1 uvedla ČIŽP pouze vyjádření starosty obce Chrášťany, se kterým však nebyla seznámena a neměla tak možnost se vyjádřit ke způsobu zjištění tohoto důkazu, popř. navrhnout jeho doplnění. Žalobkyně rovněž namítala, že není možné, aby žalovaný postupoval tak, že teprve v odůvodnění napadeného rozhodnutí sdělí, které důkazy byly provedeny, aniž měla žalobkyně možnost se s nimi předem seznámit. K této námitce žalobkyně soud uvádí, že ČIŽP v oznámení o zahájení správního řízení ze dne 21. 4. 2015 uvedla, jaké podklady byly dosud shromážděny, poskytl žalobkyni lhůtu k vyjádření se k zahájení řízení a žalobkyni poučil v souladu s ust. § 38 s. ř. o právu nahlížet do spisu (usnesením ze dne 21. 4. 2015 byla žalobkyni poskytnuta 15denní lhůta k vyjádření). Následně po zrušení prvního rozhodnutí prvostupňového správního orgánu žalovaným ČIŽP opakovaně poskytl žalobkyni usnesením ze dne 25. 11. 2015 dle ust. § 36 odst. 1 a 3 s. ř. lhůtu, v níž může vykonat své právo navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy a vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k podkladům řízení, ČIŽP tak žalobkyni opakovaně umožňovala se ve věci vyjádřit, a to ke všem podkladům, které se nacházely ve spise, žalobkyně tedy měla možnost do spisu nahlédnout a seznámit se se všemi podklady, které ČIŽP ve věci před vydáním rozhodnutí shromáždila. K potvrzení starosty obce, k němuž žalobkyně namítá, že neměla možnost se s ním seznámit, pak soud odkazuje na odvolání žalobkyně ze dne 9. 6. 2015, v němž toto potvrzení sama označila k důkazu.

[26] Ke zbývajícím námitkám žalobkyně, tedy že ČIŽP by musela prokázat, že voda byla z uvedeného vodního zdroje skutečně odebrána a postavit najisto, o jaký vodní zdroj se jedná a tedy identifikovat pozemek, na němž se vodní zdroj nachází, pak soud již jen konstatuje, že žalobkyně sama jako zdroj odebrané vody označila vodní zdroje obce Chrášťany, ČIŽP pak množství odebrané vody zjistila standardním postupem, tedy dle směrných čísel roční spotřeby vody, přičemž bylo naměřeno množství 1 489,6 m³, jak je uvedeno v rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Soud tak uzavírá, že v postupu ani v rozhodnutí žalovaného (ani prvostupňového správního orgánu) namítané vady či nedostatky neshledal, a proto žalobu zamítl, jak je ve výroku I. tohoto rozsudku uvedeno.

[27] S ohledem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, dle něhož „rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější“ se soud zabýval rovněž možnou změnou (zrušením) zákona, dle něhož byla žalobkyni sankce uložena. V době rozhodování správního orgánu prvního stupně byla

žalobkyni uložena pokuta za správní delikt podle § 125a odst. 1 písm. b) vodního zákona, za který bylo možné v době spáchání uložit podle § 125a odst. 4 pokutu ve výši násobku sazby 40 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných povrchových vod a celkového množství těchto vod, nejvýše však ve výši 10 000 000 Kč. Dle zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, již vodní zákon nehovoří o správním deliktu, nýbrž uvedené protiprávní jednání nazývá přestupkem. Trestnost žalobkyní spáchaného přestupku však nezanikla a rovněž způsob výpočtu a výše maximální sankce za spáchání tohoto přestupku (dříve správního deliktu) zůstaly beze změny. Jelikož stávající právní úprava není pro žalobkyni příznivější, soud ke změně právní úpravy nepřihlédl.

[28] Ohledně náhrady nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 7. ledna 2020

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu